

Gelen №		Tarihi	Numarası
	Sayın Bay Alaettin		
	<p style="text-align: center;">Maarif Vekâleti Baş Mufettişlerinden</p> <p>İlişik olarak iade kılınan sual verakanıza bervechi ati madde bemaad- de cevablarımı yazıyorum:</p> <p>1 - Ayasofya Müzesinde gizli olarak Ali Sami Boyar tarafından tahrib edilen sütun başlığı hakkında kendisine tarafımdan ne şifahen mezuniyet verilmiş ve ne de kendisi ile daha evvel bu hususta velevki alelade bir muhavere şeklinde olsun hiç bir bahis cereyan etmemiştir.</p> <p>Bu tahrib hadisesine bilahara ittıla hasil edilmiş ve eski eserleri koruma encümeni azalarile mahallen yapılan tetkik ve teftiş neticesinde vaziyetde görülen tahribkarlık encümen raporu halinde tesbit edilerek Vekâ lete arzedildiği gibi bu işdeki sekameti ve fenalığı müdrik olması dolayı- siledir ki Sami bunu müzenin açık bulunmadığı saatlerde ve gizli bir suret te yapmıştır.</p> <p>Ve bu da oradaki hademelerin ifadeleri ile teyid ve tesbit olunarak keza bu ifade varakaları da vekalet yüksek makamına arzedilmiştir.</p> <p>Bunu da ilâve edeyim ki şayet bu sütunun Müze idaresince açtırılması mevzu bahis olsa idi bu iş hoshalde Ali Sami gibi Arkeolojik mesainin tama- mile bigânesi olan bir şahsın tevdi olunmasına imkân yok idi.</p> <p>2 - Başlığın san'at noktai nazarından kıymeti derkardır. ve müteka- bili de meydanda dır.</p> <p>Ancak teşhir edilecek bir yerde bulunmaması ve bunun vaktile bina, cami haline inkilâb ettirildiği/^{zaman} takviye esasına müstenid olarak örülen duvarla kapatılmış bulunması itibarile çok mühim ameliyeyi istilzam etmek itibarile açtırılmasına müzece bittabi lüzum görülmemiştir.</p> <p>3 - Ayasofyanın kubbe altı meydanında eser teşhiri Maarif Vekâleti- nin 20/9/935 tarihli buyruğunda muvafık görülmediği gibi keyfiyetin ozama teşkil edilen komiayonca da o yolda tezekkur edilmiştir.</p> <p>Keza tabakalarda da eser teşhir edilmeni yine komiayonca muvafık görülmemiş ve Vekaletin tasvibi ile o yolda hareket olunmuştur.</p> <p>Binaenaleyh için esasî tekarrür eylemediği için konulması kuvvede kalan eserlerin ne kadar yer işgal edeceğini burada tayine bittabi imkân yoktur.</p> <p>Bunu da ilâve edeyim ki eldeki küçük ve mahdud Bizans eserleri bu muassas binada gösden gaib olacak kadar ehemmiyetlidir. Ve işte bunun içindir ki Ayasofyada eser teşhiri muvafık görülmemiştir.</p>		

Istanbul Asarı Atika Müzeleri

Gelen №	Tarihi	Numarası
4 -		
<p>Ayasofya Müzesinde teşhire konulmuş eşya yoktur ki envanterde yapılmış olsun.</p>		
5 -		
<p>Ayasofyanın Müze haline konulduğu zaman mefruş halılar ile bazı yazılar Vakıflar Müdürlüğüne alınmıştır. Bunlardan yalnız müezzin mahfelindeki halılar ile mihrab kısmındaki halılar ve şamdanlar hali aslileri üzere bırakılmıştır. Bu'da bu mabedin bir Türk periyoduna ifade edebilmek esas ve maksadına müstenidtir. Ve bâttabi buda yüksek vekâletin tensibi ile olmuştur.</p>		
6 -		
<p>Kazanık Mustafa İzzet efendinin yazısı olan sekiz levha, Atatürkün Ayasofyayı ziyaretleri sırasında bizzat verdikleri şifahi emir ile yerlerinden indirilmiştir.</p>		
<p>Bunlar indirildikten sonra Sultan Ahmet camisine nakli vakıflar müdürlüğüne tasavvur edilmiş ise de bunların oraya taliki binanın mimari nitelik silüetini kapıyacağı cihetle bu çok kıymetli eserlerin yine Ayasofya Müzesinde munasib bir yere tesbit edilmek suretile muhafazaları keza 935 senesinde teşekkül etmiş olan komisyonca tahtı karara alınmış ve öyle de yapılmıştır.</p>		
7 -		
<p>Müzelerin bilet memurlarına verilmekte olan biletler, Dahiliye Müdürü Bekir Şükrü Egeli tarafından Maliyeden bizzat dib koçanlı ve müselsel numara ile teslim edilmekte ve Bekir de bu biletleri kendi defterine kayda işaret suretile bu memurlara tevzi etmekte ve her akşam vuku bulan hasılat bizzat bu memurlar tarafından kendisine teslim edildikçe bilet adedleri , hasılat yekununa tetabâk ettirilmek suretile bilet ciltleri karşılaştırılarak kontrol muameleleri yapılmakta ve her hafta hasılat yekunu sarf numaraları ile maliyeye yatırılmaktadır. Ve bu muamele her zaman maliyenin teftişine tabidir.</p>		
8 -		
<p>Seyyah gurubları geldikçe, bu gurubların ziyaretçi adedi acente mümessilinin verdiği arkame değil, gelenlerin arkası alındıktan sonra kapıda ki memurlarımızın verdiği rakam üzerine biletler kesilmekte ve bunların her Müzede olduğu gibi tutarı usulü dairesinde acente mümessili tarafından bilet memuruna veyahut bizzat Dahiliye Müdürlüğüne verilmektedir.</p>		
<p>Esasen Dahiliye Müdürlüğünün kadrodaki bir unvanı da arkeoloji Müzelerinin dahiliye memurudur. ve kendisi mükeffel olduğu gibi Müze hasılatı umumiyesinden dolayı da maliyeye karşı mes'uldür.</p>		
<p>Bu mes'uliyeti kontrol muamelesinin kemali dikkat ile ifasına kendisini mecbur kılmaktadır. Ve haddizatında müdüriyetin de itimadını kazanmış bulmaktadır.</p>		
9 -		
<p>Profesör Whittemor, Ayasofya Müzesindeki mozaiklerin meydana çıkarılması için vekâlet yüksek makamının emri müsaadenini istihsal etmiş ve beynelmilel tanınmış bir ilim adamıdır.</p>		

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlere İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tanıtı

Aziz Ogan Koleksiyonu

OGNIST0102802